

Δελτίο Τύπου
Λουξεμβούργο, 9 Ιουλίου 2020

Η δράση της ΕΕ είχε περιορισμένο αντίκτυπο στην ανάσχεση της μείωσης των άγριων επικονιαστών, εκτιμούν οι ελεγκτές

Σύμφωνα με νέα έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ), τα μέτρα που έλαβε η ΕΕ δεν διασφάλισαν την προστασία των άγριων επικονιαστών. Η στρατηγική για τη βιοποικιλότητα έως το 2020 αποδείχθηκε σε μεγάλο βαθμό αναποτελεσματική για την ανάσχεση της μείωσής τους. Επιπλέον, βασικές πολιτικές της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της κοινής γεωργικής πολιτικής, δεν περιλαμβάνουν ειδικές απαιτήσεις για την προστασία των άγριων επικονιαστών. Τέλος, οι ελεγκτές δηλώνουν ότι η ενωσιακή νομοθεσία για τα φυτοφάρμακα αποτελεί σημαντική αιτία απώλειας των ειδών αυτών.

Οι επικονιαστές, όπως οι μέλισσες, οι σφήκες, οι συρφίδες, οι πεταλούδες, οι σκώροι και τα κολεόπτερα, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην αύξηση της ποσότητας και τη βελτίωση της ποιότητας των τροφίμων μας. Εντούτοις, τις τελευταίες δεκαετίες οι άγριοι επικονιαστές μειώνονται τόσο σε αφθονία όσο και σε ποικιλότητα, κυρίως λόγω της εντατικής γεωργίας και της χρήσης φυτοφαρμάκων. Ανταποκρινόμενη στο πρόβλημα αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέσπισε ένα πλαίσιο μέτρων, το οποίο βασίζεται κυρίως στην πρωτοβουλία της του 2018 για τους επικονιαστές και στη στρατηγική της για τη βιοποικιλότητα έως το 2020. Μέτρα με ενδεχόμενο αντίκτυπο στους άγριους επικονιαστές έχει επίσης θεσπίσει στο πλαίσιο άλλων υφιστάμενων ενωσιακών πολιτικών και της ισχύουσας ενωσιακής νομοθεσίας. Οι ελεγκτές αξιολόγησαν την αποτελεσματικότητα των εν λόγω δράσεων.

«Οι επικονιαστές διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην αναπαραγωγή των φυτών και στις οικοσυστημικές λειτουργίες, και η μείωση των πληθυσμών τους πρέπει να αντιμετωπίζεται ως μείζων απειλή για το περιβάλλον, τη γεωργία και τον εφοδιασμό μας σε ποιοτικά τρόφιμα», δήλωσε ο Samo Jeréb, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμόδιος για την

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ειδικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

έκθεση. «Οι πρωτοβουλίες που έχει αναλάβει μέχρι στιγμής η ΕΕ για την προστασία των άγριων επικονιαστών δεν κατάφεραν δυστυχώς να αποφέρουν καρπούς».

Οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι το ειδικό πλαίσιο της ΕΕ δεν συμβάλλει πραγματικά στην προστασία των άγριων επικονιαστών. Παρότι η στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020 δεν περιλαμβάνει καμία δράση που να στοχεύει ειδικά στην ανάσχεση της μείωσης των άγριων επικονιαστών, τέσσερις από τους στόχους της θα μπορούσαν να είναι έμμεσα επωφελείς για αυτά τα είδη. Ωστόσο, στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης που πραγματοποίησε η ίδια η Επιτροπή διαπιστώθηκε ότι, για τρεις από αυτούς τους στόχους, η σημειωθείσα πρόοδος ήταν είτε μηδενική είτε ανεπαρκής. Διαπιστώθηκε ακόμη, ειδικότερα, ότι η επικονίαση συγκαταλέγεται μεταξύ των πλέον υποβαθμισμένων στοιχείων των οικοσυστημάτων σε ολόκληρη την ΕΕ. Επιπλέον, οι ελεγκτές σημειώνουν ότι η πρωτοβουλία για τους επικονιαστές δεν επέφερε σημαντικές αλλαγές σε βασικές πολιτικές.

Διαπίστωσαν επίσης ότι άλλες πολιτικές της ΕΕ για την προώθηση της βιοποικιλότητας δεν περιλαμβάνουν ειδικές απαιτήσεις για την προστασία των άγριων επικονιαστών. Η Επιτροπή δεν αξιοποίησε τις δυνατότητες που παρέχουν τα μέτρα για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας στο πλαίσιο οποιουδήποτε προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων της οδηγίας για τους οικοτόπους, του δικτύου Natura 2000 και του προγράμματος LIFE. Όσον αφορά την ΚΓΠ, οι ελεγκτές θεωρούν ότι αποτελεί μέρος του προβλήματος και όχι της λύσης του. Όπως συμπέραναν σε πρόσφατη [έκθεσή](#) τους, οι απαιτήσεις του οικολογικού προσανατολισμού και της πολλαπλής συμμόρφωσης στο πλαίσιο της ΚΓΠ δεν έχουν συμβάλει αποτελεσματικά στην ανάσχεση της μείωσης της βιοποικιλότητας των γεωργικών εκτάσεων.

Τέλος, οι ελεγκτές υπογραμμίζουν επίσης ότι η ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ για τα φυτοφάρμακα δεν επέτρεψε τη λήψη κατάλληλων μέτρων για την προστασία των άγριων επικονιαστών. Η ισχύουσα νομοθεσία περιλαμβάνει διασφαλίσεις για την προστασία των μελιφόρων μελισσών, αλλά οι εκτιμήσεις κινδύνου εξακολουθούν να βασίζονται σε παρωχημένες κατευθυντήριες γραμμές, οι οποίες δεν ευθυγραμμίζονται επαρκώς με τις νομικές απαιτήσεις και τις πλέον πρόσφατες επιστημονικές γνώσεις. Οι ελεγκτές επισημαίνουν σχετικά ότι το πλαίσιο της ΕΕ παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν φυτοφάρμακα που θεωρούνται υπεύθυνα για μαζικές απώλειες μελιφόρων μελισσών. Παραδείγματος χάριν, μεταξύ του 2013 και του 2019, χορηγήθηκαν 206 άδειες έκτακτης ανάγκης για τη χρήση τριών νεονικοτινοειδών (imidacloprid, thiamethoxam και clothianidin), μολονότι η δυνατότητα εφαρμογής τους έχει περιοριστεί από το 2013, και από το 2018 η χρήση τους έχει απαγορευθεί αυστηρά σε εξωτερικούς χώρους. Σε άλλη [έκθεση](#) που δημοσιεύθηκε φέτος, οι ελεγκτές της ΕΕ διαπίστωσαν ότι οι πρακτικές ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας μπορούν να συμβάλουν στη μείωση της χρήσης των νεονικοτινοειδών, αλλά ότι η ΕΕ έχει μέχρι στιγμής σημειώσει μικρή πρόοδο όσον αφορά την προώθηση της εφαρμογής τους.

Δεδομένου ότι τις προσεχείς δεκαετίες η «Πράσινη Συμφωνία» θα τεθεί στην κορυφή της ατζέντας της ΕΕ, οι ελεγκτές συνιστούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα εξής:

- να αξιολογήσει την ανάγκη ενσωμάτωσης ειδικών μέτρων για τους άγριους επικονιαστές στις δράσεις και στα μέτρα παρακολούθησης σε σχέση με τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030·
- να ενσωματώσει καλύτερα τις δράσεις που αποσκοπούν στην προστασία των άγριων επικονιαστών στα ενωσιακά μέσα πολιτικής για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και τη γεωργία·
- να ενισχύσει την προστασία των άγριων επικονιαστών στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης των κινδύνων που συνδέονται με τη χρήση φυτοφαρμάκων.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Η ειδική έκθεση 15/2020, με τίτλο «Προστασία των άγριων επικονιαστών στην ΕΕ: Οι πρωτοβουλίες της Επιτροπής δεν έχουν αποδώσει καρπούς», είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του ΕΕΣ (eca.europa.eu) σε 23 γλώσσες της ΕΕ.

Ο εν προκειμένω έλεγχος συμπληρώνει τις ειδικές εκθέσεις που δημοσίευσε πρόσφατα το ΕΕΣ σχετικά με τη [βιοποικιλότητα των γεωργικών εκτάσεων](#), τη [χρήση των φυτοφαρμάκων](#) και το [δίκτυο Natura 2000](#).

Το ΕΕΣ παρουσιάζει τις ειδικές εκθέσεις του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο της ΕΕ, καθώς και σε άλλους ενδιαφερομένους, όπως στα εθνικά κοινοβούλια, σε παράγοντες του αντίστοιχου κλάδου και σε εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών. Στη συντριπτική πλειονότητά τους, οι συστάσεις που διατυπώνουμε στις εκθέσεις μας υλοποιούνται.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που έλαβε το ΕΕΣ στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της πανδημίας της COVID-19 θα βρείτε [εδώ](#).

Υπεύθυνος επικοινωνίας με τον Τύπο για τη συγκεκριμένη έκθεση:

Vincent Bourgeais – vincent.bourgeais@eca.europa.eu

τηλ.: (+352) 4398 47502 / κιν.: (+352) 691 551 502